

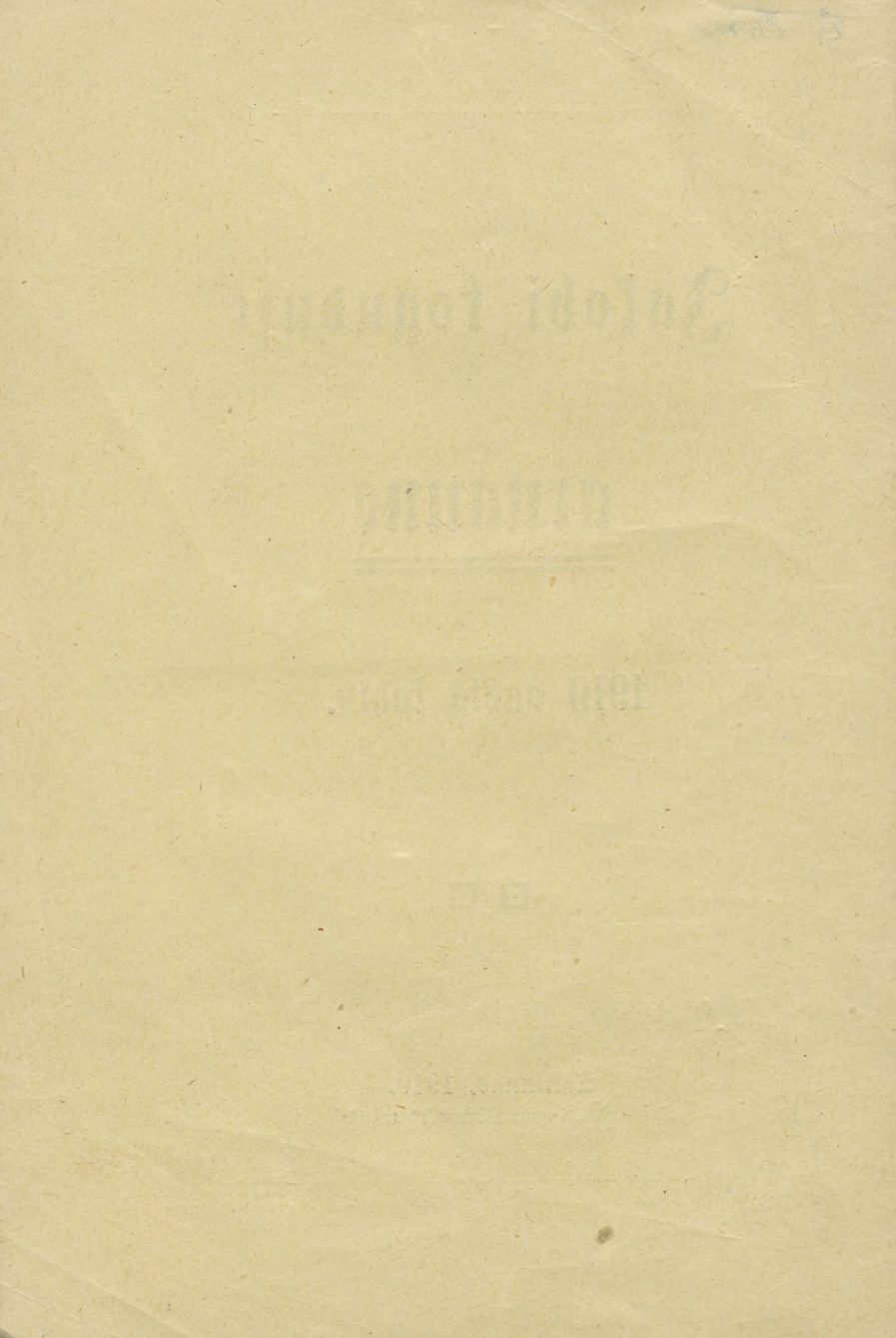
Jakobi koguduse aruanne

1910 aasta kohta.

Tallinnas, 1910.

Trükitud „August Mäevisi“ trükitojas.

Jakobi koguduse

aruanne

1910 aasta kohta.

+ 0 x 8 9

II.

ENSV. TA. Fr. B. Kroutzwaldi nim.
Kirjandusmuuseumi
Arhiivraamatukogu

93 694

Nääripäewa laulud

Jakobi kirikus, 1911 a.

I.

Wiisil: Jeesus, surma äravõitja. 300.

Elulaewuke on jõudnud Nasta jälle edasi, Dige-
male olen jõudnud Igawese ajale: Ei ma tea, kuis
mu päewad Edespidi mööda läewad, Ei ma tunne
tulewat, Magusat wõi mõruidat.

Aga üht ma tean selgest: Kui on Jumal mi-
nuga, Siis wõin teele minna julgest Igal ajal hir-
muta, Sest kes jenni mind on hoidnud, Ihu, hinge
rohkest toitnud, See mind edespidi ka Saadab oma
armuga.

Tema peale tahan loota Tulewiku päiwil ma,
Tema abi tahan oota Lapseliku meelega. Tema ni-
mel lähen tööle Ning ka panen mõega tööle. Tema
oma olen ma Elades ja surres ka.

II.

Omäl wiisil. 116.

Nii sündku minu asi, Nii käigu minu kästi, Kui
Jumal ise teeb: Kui tema muret kannab, Ja ise
nõuu mull' annab, Küll siis kõik hästi korda läeb.

Mu oma jõud ei jaks, Ei minu mure maffa,
Ei kõlba minu nõuu; Nii olgu kui see tahab, Kes
kõigil' osa jagab, Ning temal' üksi olgu auu.

Mis põlme Jumal annab Ning mis ta peale
paneb, See hea on minule; Ei ole karta wiga,
Kui aga sünnib ikka, Mis armsa Isa tahtmine.

Ma tema peale loodan, Ja tema abi ootan:
Ta hoiab kurja eest. Kui aga teda kardan, Ta
sõna mööda elan, Siis pole häda elades.

Ta wõtku suurest armust Mind peasta kõigest
patust, Süüst lahti mõista ka; Ei mõista huffa
tema, Waid nii kui helde ema Ta kannatab weel
minuga.

III.

Wiisil: Mis Jumal teeb, on ikka hea. 249.

Mis Jumal teeb, on ikka hea, See lootus ei
tee häbi. Eht käigu minu elu tee Ka hädast, sur-
mast läbi: Mind heldeste Ja truuste Mu Isa
süles kannab. Ta andku, mis ta annab!

IV.

Wiisil: Jeesus, rõõmustaja. 324.

Waikelt wõtan wasta, Mis ja tahad lasta
Tulla minu peal'; Olgu rõõm wõi mure, Jään
ma sinu juure, Trööstib mind su heal. Olgu tee
ka waewane, Kui jääb Jeesus minu ligi, Hõiskan
ometigi.

Hinge põhjast pean Kinni just ja tean, Et
ja oled tru; Ei ma kuulda wõta, Kui mind
piüiab petta Salaliku suu. Ilma nõuu, lust, wara,
auu, Mis nii mitmel' rõõmu teewad, Minust
maha jääwad.

Ühte ainust aga Nõuan mina taga Armast-
tusega: See on Jeesand Jeesus, Kes mu hinge

tohis, Tema päralt ma. Temale ma ükšine Annan
ennast igaweste Omaš koguniste.

V.

Wiisil: Jeesus, Önnistegija. 161.

Jeesu nimel läheme Rahul uue aasta teele,
Paistab meil' jee tähefe, Siis ta annab walgust ööle,
Ja kus tema walgustus, Seal on selge önnistus.

Mõned teated

meie koguduse elust ja armastuse andidest möödaläinud
kirikuaastal*)

- a) **Sündinud:** 113 (115**) poeglast, 119 (92) tütarlast,
kokku 232 (207) last, nende hulgas sündides surnud 1
poegl., 3 tütarl., kokku 4 (7); abieluta sündinud 6 poegl.,
5 tütarl., kokku 11 (7); kašfikuid 4 (5) paari.

„Nende inglid taewas näewad alati minu Jsa
palet“.

Matt. 18, 10.

- b) **Veeris käisid ja önnistati:** 51 poegl., 51 tütarl.,
kokku 102 (149).

„Ma tahan oma käsuõpetuse nende jisse anda ja
nende südame peale seda kirjutada“. Ser. 31, 33.

- d) **Laulatati:** 35 (49) paari.

„Olge usinad, üht meelt pidama waimus rahu-
sideme läbi“.

Ewef. 4, 3.

- e) **Armulaual käisid:** 2559 (2687) meester., 3148 (3182)
naester., kokku 5707 (5869); nende hulgas kodu ehk
koolimajades 67 (89).

*) See on 1. detsembrist 1909 — 1. detsembrini 1910.

**) Alambrites on minewa aasta arwud.

g) **Surnud:** 64 (74) meester., 48 (58) naester., kofku 112 (132) ja nimelt:

		alla aastat:		13 poisl.,	7 tütarl.,	kofku	20 (24)
1 kuni	10	aastajaid:	6	"	5	"	11 (21)
10	"	20	"	4	"	4	" 8 (7)
20	"	30	"	3	meester.	3 naester.	" 6 (6)
30	"	40	"	4	"	2	" 6 (4)
40	"	50	"	1	"	4	" 5 (9)
50	"	60	"	—	"	4	" 4 (11)
60	"	70	"	10	"	6	" 16 (17)
70	"	80	"	19	"	7	" 26 (23)
80	"	90	"	3	"	6	" 9 (10)
üle	90	"	1	"	—	"	1 —

Sonnetumat surma jainwad tats meest: üks leiti põlewas metsas jurnult, teine tapeti ära.

„Kes filmaweega külwawad, need lõikawad hõis-famijsaga“.

Law. I. 126.

Mitu last igas wallas sündis ja mitu igas wallas juri näitab järgmine tabel:

	Sündi- nud	Sur- nud		Sündi- nud	Sur- nud
Roelas	56	24	Rägaweres	17	4
Tudus	20	1	Waefülas	12	6
Küttis	24	19	Põlulas	28	11
Woorel	5	10	Mõdrilus	6	1
Kulinal	16	7	Kaarlis	2	1
Jujus	21	9	Leol	2	—
Winnis	16	18	Urawusel	1	—
Jakobis	3	1	Hangusel	3	—

h) **Koguduse liikmeid oli** 1. oktobril: 4024 meester., 4028 naester., kofku 8052 (8051).

„Ei saa kõik, kes Issand, Issand ütlemad, tae-riiki, waid kes teewad meie Jia tahtmise järele“.

Matt. 7, 21.

Laste katsumise aruanne.

Kodulapsi, see on 8—10 aastaseid, oli meie kihelkonnas 316 (309). Õpetaja loetas neid koolimajades, ja peale seda veel Hangusel, Winni külas, Wõhus, Kulina teemajas, Koela väitestelaste koolis, Woore ja Põlula mõisades ja Põlula Uuesmõisas. Et mõni endine katsekoht see aasta wahela jäi, siis on laste arv, kes õpetaja ette ilmusid vähem kui mineva aasta, nimelt 230 (271). 31 lapse kohta sai õpetaja kooliõpetajate poolt teateid, kuna 55 last üsna ilmutata jäid.

261 katsetud lastest oskasid:

lugeda	232 (228)
kümme kasku	229 (233)
pildi-piibli piltisid	200 (205)

Kooliealisi, see on 10—16 aastaseid oli 904 (906).

Neist kais:	päris-koolis	235	poissi	220	tüdr.	kokku	455 (448)	
"	"	kordamise	"	160	"	193	"	353 (385)
"	"	jeltfi	"	40	"	15	"	55 (48)
	Ülepea	435	poissi	428	tüdr.	kokku	863 (881)	
Kooli tulemata jäi							41 (25)	

Mitu päewa iga laps läbistiffu on käimata jättnud, näitab järguine tabel:

Päris-koolis:

Wackülas	3	(2 ¹ / ₂) p.
Tammikul	3 ¹ / ₂	(6 ¹ / ₂) "
Woorel	4 ¹ / ₂	(4) "
Koela walla kool.	4 ¹ / ₂	(13) "
Kehalas	6 ¹ / ₂	(7) "
Kuiwajõel	7	(8) "
Koela mõisa k.	8	(8 ¹ / ₂) "
Arutülas	10	(6) "
Koeraweres	10 ¹ / ₂	(13 ¹ / ₂) "
Winnis	12	(17) "
Mõdrifus	14 ¹ / ₂	(8) "
Näsfus	17	(12) "
Kantkülas	19	(16) "
Tudus	25	(24) "

Kordajad:

Woorel	1	(1 ¹ / ₃) p.
Koela walla k.	2	(3 ¹ / ₂) "
Tammikul	3	(4) "
Kuiwajõel	3	(6 ¹ / ₂) "
Koela mõisa k.	4	(2 ¹ / ₂) "
Näsfus	4	(4 ¹ / ₂) "
Winnis	4	(4 ¹ / ₂) "
Arutülas	5	(5 ¹ / ₂) "
Wackülas	5 ¹ / ₂	(3 ¹ / ₂) "
Kehalas	5 ¹ / ₂	(3 ¹ / ₂) "
Mõdrifus	6	(5) "
Koeraweres	6	(5 ¹ / ₂) "
Kantkülas	6	(5) "
Tudus	6	(6 ¹ / ₂) "

863 toolilapse hulgast ostajid rahuloldawalt ehk heaste:

Katekismust 766 last

Piibliklugusid 745 "

Raamatu lugemist 802 "

Raasjade aruanne.

Kiriku kasja.

Sissetulek:	Rbl.	Kop.
Paululehed ja annetused	8	42
Matmistest:		
tella raha 9.30		
tefi " 23.70		
orila " 36.50		
altari " 21.20	90	70
Kiriku pekiraha	58	11
	157	23
Konwendi poolt puuduw summa maksetud	26	05
	183	28

Wäljaminek:	Rbl.	Kop.
Kiriku wiina eest	65	65
Püünlate eest	23	70
Rantselei kulud ja raamatud	20	53
Jõululaupäewa laululehed	2	40
" " hobusewahitidele	1	50
Wäikesed parandused leeritoas	1	—
Orilamängijale	35	—
" tallajale 1909 a.	8	—
1910 a.	12	—
Kellamehele	1	50
Rorstinapühkijale	12	—
	183	28

WaeSte kasja.

Sisjetulef:	Rbl.	Rop.	Rbl.	Rop.
1909 a. saldo	45	24		
Annetused	233	78		
Näärilehtede läbi	31	70		
Intressid	49	40		
Summa	360	12	(377	24)

Wäljaminef:	Rbl.	Rop.	Rbl.	Rop.
I. klassi waestele	122	—	(140)	
II. klassi waestele	95	—	(81)	
Pühadeks	29	—	(45)	
Ühefordsed abiandmised	14	—	(10)	
Kahe lapse toetiraha	32	—	(36)	
Näärilehtede trükkimine	23	32		
Kassasse jäi 1911 aastaks	44	80		
Summa	360	12		

WaeSte nimefiri.

Roelaft:	Rbl.	
Kai Eigi (1. fl.)	12	
Mari Kaasik (2. fl.)	6	
Mari Sillar (2. fl.)	6	
Mari Tallika (2. fl.)	6	
Liisa Annuka (püh.)	3	
Mai Gerik (püh.)	3	
Mai Saare (püh.)	2	
Ühefordselt	5	
		43 (54) rbl.

Rulinaft:	Rbl.	
Miina Jänes (1. fl.)	12	
Ann Walfmann (püh.)	3	
Jaan Lindmann (2 fl.)	2	furi
		17 (17) rbl.

Rüti ft:	Rbl.	
Mari Kala (1 fl.)	12	
Jüri Reiberg (2. fl.)	6	
Ühefordselt	2	
Annette Leitmann'i kooli raha	20	
		40 (46) rbl.

Woorelt:

	Rbl.	
Mitina Kulu (2 fl.)	6	
Mall Sepp (püh.)	3	
		9 (10) rbl.

Winnist:

	Rbl.	
Joosep Puu (1. fl.)	6	juri
Kai Toim (1. fl.)	12	
Mai Toim (1. fl.)	8	juri
Kai Salu (2. fl.)	6	
Mai Mägi, Jakob I. (2. fl.)	6	
Mai Mägi, Jaani I. (püh.)	3	
Jaani Rannaberg (1. fl.)	7	
		48 (62) rbl.

Wae külast:

	Rbl.	
Leen Brits (2. fl.)	6	
Mari Brits (püh.)	3	
Uhefordfelt	3	
		12 (9) rbl.

Mõdrifust:

	Rbl.	
Kai Pallas (1. fl.)	12	
Ann Bachmann (1. fl.)	12	
Ann Tiidu (2. fl.)	6	
Leen Raja (2. fl.)	5	
Abram Kelman (2. fl.)	6	
Mai Sirafi (2. fl.)	1	
Uhefordfelt	2	
		44 (33) rbl.

Põlulast:

	Rbl.	
Maarja Vori (1. fl.)	12	
Ann Läts (püh.)	3	
Leitud lapse kostiraha	12	
		27 (28) rbl.

Rägawereft:

	Rbl.	
Tomas Tatter (1. fl.)	12	
Piisa Emme (1. fl.)	12	
Ann Esko (püh.)	3	
Mai Plöts (püh.)	3	
		30 (30) rbl.

Tu du st:	Rbl.	
Piija Mõdu (wigase poisi eest)	6	
Mari Ottenfon	8	
Ühefordfelt	1	15 (14) rbl.

Leolt:	Rbl.	
Tõnis Rätseb (2. kl.)	6	
Ühefordfelt	1	7 (6) rbl.
Ülepea waeetele jagatud		292 (312) rbl.

Saksa koguduse poolt sooviti 1909 a. jõuluts 17-ne waelele lapsele riideid, jalamarju ja mänguasju.

Piibli kasja.

Sissetulek:	R.	R.	Wäljaminek:	R.	R.
1909 a. saldo	—	08	Laululehtede eest	4	80
Liikmete maksud	4	10	Estim. piibli seltsj.	10	—
Annetused	1	25	P. kirj.eest maksatud	28	—
Laululehed ja korjand.	20	— ¹ / ₂	saldo 1911 aast.	—	58 ¹ / ₂
Müüdnud p. kirj. eest	17	95		43	38 ¹ / ₂
	43	38 ¹ / ₂			

Müüdi: 6 fuurt, 1 wäikene piibel, 15 testam.

Ringiti: 19 "

Summa 6 fuurt, 1 wäikene piibel, 34 testam.

Kurtumma poisi kasja.

Sissetulek:	R.	R.	Wäljaminek:	R.	R.
Annetused: saksa kog.	48	—	Jak. Berg'i kosti-		
eeesti kog.	20	72	tiraha 1910 sü-		
	68	72	gise p. aasta eest	60	—
			Kassasse jäi	8	72
				68	72

Üleüldine annetuste ülewaade.

	Gesti kog.	Saksa kog.	Summa	
	R. R.	R. R.	R. R.	R. R.
Kiriku kassa: annetused ja pekiraha	66.53	—.—	66.53	(71.65)
WaeSte kassa: annetused ja laululehed	265.48	—.—	265.48	(272.36)
Piiblikassa: liikmemaksud, annetused ja laululehed	21.10 ¹ / ₂	4.25	25.35 ¹ / ₂	(22.25)
Uuwendadele	15.13	44.—	59.13	(83.—)
Misjioni heaks	82.95	28.55	111.50	(90.—)
Kurtummade fooli heaks	14.47	27.—	41.47	(60.—)
Kurtumma poisi heaks .	20.72	48.—	68.72	(—.—)
Pimedate heaks	6.45	25.—	31.45	(38.52)
Gestimaa kog. abikassa h.	13.41	—.—	13.41	(14.29)
Rõftrite leSkede kassa heaks	6.—	—.—	6.—	(9.—)
Sisemise misjioni heaks	1.26	—.—	1.26	(4.50)
Kiriku ja leeritoa ilustamiseks, laululehed ja annid	7.—	—.—	7.—	(18.—)
Jakobi koguduse õpetajate leSkede kassa heaks . .	—.—	52.—	52.—	(49.—)
WitmeJuguste armastuse tööde heaks	—.—	25.—	25.—	(88.—)
17-ne lapsELe jõuluks riideid — umbes	—.—	190.—	190.—	(160.—)
	520.50 ¹ / ₂	443.80	964.30 ¹ / ₂	(980.57)

„Mis teie olete teinud ühele minu vähemate wendade jaoks, feda olete mulle teinud“.

Matt. 25, 40.

**„Kes kehwa peale armu heidab,
see laenab Jeshowale.“** Ep. jón. 19, 17.

Kas ja oled tähele pannud, armas lugeja, kuidas püha kiri ikka jälle waeste eest wälja astub. Kuidas teawad Wana seaduse prohwetid uhkeid jõunkaid laita, kes oma kasu nõudes waeseid nülgiwad ja kurnasid! Kui palju troosti sõnu leiame pühast kirjast, mis just waestele on antud. Jumal seisab kehwa poolt, Jumal on waeste sõber. Eks see sõna, mis meie seletuse eesotsas seisab, tinnita just seda: Jumal on waeste poolt. Mis kehvale on antud, see on nagu Jumalale antud ehk laenatud. Eks ole Jssand Jeesus sedasama öelnud, üksnes weel sügavamalt, weel äratavamalt, kui ta ütles: „Mis teie iial olete teinud ühele minu wähema wendade jaoks, seda olete teie minule teinud“.

Siinene ristilugudus on sellest küll aru saanud. Ta ei tüdinud ära kehwide peale armu heites. Näagitakse et kord tagakiusamise ajal paganad ühe koguduse juhataja käest olla nõudnud, et ta neile koguduse warandusi kätte annaks. Siis olla koguduse wanem koguduse waeste peale näidanud belles: „see on meie warandus“. Nii kalliks pidasid nemad oma waeseid sel ajal. Nad teadsid, mis meie neile teeme, seda teeme Jssandale. Neile head tehes wõime wähegi seda head tasuda, mis Jeesus meile on teinud.

Kas ja, armas kogudus, pead oma waestest ka nõnda lugu? Kas nad on koguduse ja walla kõige kallim warandus? Kas mõtleme selle peale, et Jssand neid enese asemele on seadnud, et meie nende peale armu heites Jssandale tema heategusid tasujime? Eks ole paraku tõsi, et mõni jõunkas peremees põlgatusega nende peale waatab! Eks meie tüdi kergelt ära, kui neil ikka jälle mõnda kurtmist on. Et waeste seas petjaid on, siis oleme ettemaatlikuks läinud, aga küll mitmed on ühtlasi ka külmaks läinud kõikide waeste wastu. Nad loewad seda weel suureks asjaks, kui nad waele wastu lahked on; kas kerjajal läheb ka weel lahkest tarwis, eks ole ju küllalt, kui jandile leiwakoorute antakse. Kas waene, kes pere korda

käib, saab palju lahkeid teretamise sõnu kuulda; eks ole enne-
mini tõrelemist kuulda! Mõttele, armas perenaene: ka selle
maeje kohta maksab Jssanda sõna: „mis teie temale olete teinud,
seda olete teie minule teinud“.

Uga kes on siis need waejed, seda Jssand enese ajemele
on seadnud, et meie nende peale armu heites, Jssandale lae-
name. See küsimine on seda väärt, et meie wähe selle üle
järele mõtleme.

Sa ütled: „kes münd, kui wanad, selle juuksed elu waewa
käes on pleekinud, selle jõud on lõppenud, terwis waene;
kessel warandust ei ole, ega toitsjat; eks need ole meie waejed“.
Tõsi! Rõige esmalt need. Meie teame, et meie wanu peame
auustama. Siis meie süda ei tohts ka lubada, et nad wi-
letsuse sisse jääwad, et nad peawad terjama. Tõsi! Ole siis
auupakkis wanade wastu, mitte üksnes kui nad jõuukad on,
waid ka siis, kui nad waejed on.

Uga kas wanad peaksid ainsad olema, selle peale meil
tuleb armu heita. Kas pühas kirjast ei nimetata leskede naes-
tega ühes ka waeleid lapsi. Kas töödimeetumad haiged, olgu
nad küll alles noored, ei ole nende taolised. Kas jee peaks
waeste raha kõrwaleaatmine olema, kui muist selleks saaks
tarwitatud, et mõni waene laps, kes muidu ilma järele waa-
tamiseta üles kaswaks ja wististe rikki läheks, kindla warju ja
hoiu ja mõistliku õpetuse alla saaks? Kas jee oleks waeste-
raha pahaste-pruutimine, kui näituseks mõni joodik selle abil
joodikute parandamise majasse saaks pandud? Ei jurgugi! Et
ihu oma toidust saab, selle eest peab wald juba hoolt kandma,
aga ristitoguduse armastusetöö peaks küll weel enam, kui ihu
hüda seda filmas pidama, kuidas ta hingesid hukkaminemise
eest hoiaks. Ütle, kes peaks Jssanda Jeeuse meelet waejem
olema: kas jee, kessel leiwa nappus on, wõi jee, kes eksiteel
on? Wastus on sul muidugi selge.

Wennad ja õed! Saagu jee meile ikka enam selgeks:
ristitogudus on üks waimulik ühisus. Ristitogudusel on teist-
moodi sihid ja eesmärgid, kui riigil ja wallal. Mitmes asjas,
nagu näituseks waeste eest hoolekandmises, näitab walla ja
ristitoguduse töö ühesjuguine olewat. Uga ta ometi ei ole
ühesjuguine. Wald peab oma waestele leiba andma; ja risti-
togudus? Ta siis wist annab leiba kõrwast? Ei armsad; kas
ta leiba annab wõi leiba kõrwast, pea asi on, et kristlik ar-
mastuse töö sellega ühes annab armastuse rõõmustamist; et

ta armastust üles näidates hinge püüab selle juure juhutada, kes kõige armastuse hallikas on. Mõtelgem kõit selle peale, kes meie koguduse waeste andeid waeste kätte anname; et waesed meie käest ei pea üksnes raha saama, waid armastust ja südamelikku osawõtmist.

Kui meie seda tunneme, et ristifogudus waimulik ühisus on, siis on see ju selge, et tal waimulikul eesmärgid on, et tema hooletandmise alla ei käi mitte üksnes wanad, kellel armastuse rõõmustamist waja on, waid ka noored, keda maailma kiusatuse eest tuleb hoida, ehk effiteelt peasta. Tõhkem siis õige rõõmuga seda tööd.

Aga veel üks küsimine tõuseb siin: kas mõera walla liikmed käiwad ka meie koguduse hooletandmise alla. Seda ütlemist on wahel kuulda: „see inimene ei olegi wanaste Jakobini inimene, ta saab hoopis kaugele, kas ehk linnast passi, ega siis meie waeste-kassal temaga tegemist ei ole“. Mõnda tahetakse mõnda mõeraks pidada, ehk ta küll juba kaua aega meie keskel elab. Pangem siin jälle tähele: ristifogudus on waimulik kogu; ta ei lähe mitte waldade piiridega ühte. Wallal on tegemist oma liikmetega, olgu nad mis usku tahes; ristifogudusel on tegemist oma liikmetega, olgu nad kuigi wallast tahes. Muudugi püüab meie waeste eest hooletandmine ka seeläbi neile abiks olla, et ta nende waldadest neile abi palub, aga ta annab neile ka omalt poolt, sest need on ju meie liikmed, kellel seesama kirik, seesama armulaud, seesama Jumala sõna, seesama ristimine, seesama jummaed on. Mõni kas Jumal meie koguduse käest aru ei nõua, kui üks mõera walla liige meie keskel nalga sureks, ehk kui üks mõera walla laps kes meie keskel üles kaswab rikki läheb, et meie ei raatsinud tema hoidmiseks midagi ohwerdada.

Ma mõtlen siin ka meie kurtumma poisi peale, kelle koolitamiseks küll waeste kassast ei ole raha mõetud selle jaoks aga ometi meie koguduses korjatakse, ehk ta küll mõera walla liige on. Ma loodan wististe, et meie kogudus rõõmuga sellest saab osa wõtma. See on Põlulas elutiewa Jaak Bergi poeg, kes Uue-Põltsamaa walla liige, aga Jakobini kiriku koguduse liige on. Ta on augusti kuus Wändra kurtummade kooli wastu mõetud. Sa ehk ütled: „maksu wald, mis meil temaga tegemist on“. Ütle: „kas Samaria mees ütles selle kohta, kes rõõwliste kätte oli sattunud: aidaku preester teda, ta on temaga ühte rahwast“. Muudugi oleks preester pidanud aitama,

aga kui ta ei aidanud, kas siis mõõdamineja tohtis ütelda: „ega mul siis tarwis ole aidata“. Wallawalitsust ei wõi aga ükski sundida, et ta kurtumma poisssi täieste omal tulul lookitaks. Minu teada ei ole ialgi ükski kurtumma walla ettevõttel lookitatud, waid peaaegu ilka koguduse ja tema õpetaja ettevõttel. See on juba suur asi, kui wald kindla abiraha määrab; seda on ka Uue-Põltsamaa wald minu palwe peale teinud, ja on 15 rbl. aastas lubanud, mille eest ma tänulik olen. Minu süda ei lubanud seda mitte, et siin meie keskel üks poisike pidi kaswama, ilma et ta Jumala tundmisele saaks juhutatud, kuna ta kurtummade koolis selle tundmisele oleks wõinud jõuda, et ta ilma õpetuseta pidi üles kaswama, kuna ta Wändras wõiks õpetust saada mis tal wõimaluse kätte annaks, omale ülespidamist teenida. See on selge: kui ma seda asja ei oleks ette wõtnud, siis oleks ta ette wõtmata jäänud. Ürgu siis nurisegu leegi: see ei ole minu asi. Sind ei sunnita, nagu ka preestrit ei sunnitud. Hoia peale eemale, kui sa seda wõid wastutada. Aga kessel Samaria mehe halastus rinnus, see olgu minuga rõõmus, et meie Issandale wõime laenata. Ma ei olegi mures poissi lookiraha pärast. Walla, poissi isa ja mõisaherra poolt on ühtekokku 50 rbl. aastas lubatud. Ma loodan Issanda peale, et ta nii hästi salja- kui ka eestikoguduse liikmete südamed lahti teeb, et nad rõõmsaste annawad, nii et puuduwad 70 rubla iga aasta kokku tulewad.

„Mis teie ial olete teinud ühele minu vähemate wendade seas, seda olete minule teinud!“ ütleb Jeesus. Ürgem siis armakem seda raskuseks, et meil tuleb head teha, waid armakem seda rõõmuks ja auuks. Ei ole see rikas, kes palju warandust on kokku kogunud, mis loi ja rooste rikuwad, waid see on rikas, kes Jumala armastust tundes teistele armastust üles näitab. Issand tahab meid selleks tarwitada, et meie läbi tema armastus teistele paistaks. See olgu meie eesmärk uuel aastal. Kes armastuse sisse jääb, see jääb Jumala sisse. Amen.

Sp. Arth. Hoffmann.

Jakobis,

10. detsembril 1910.

